

తుంగభద్ర ఆయకట్టు ప్రాంత రైతుల ఆందోళన

కర్ణాటక రాష్ట్రం-బళ్ళారిజిల్లా కలెక్టర్ కార్యాలయం ఎదుట రైతుల ధర్నా

బళ్ళారి, 2-11-16 :

గతంలో ఎన్నడూ లేనంత నీటి ఎద్దడి, కరువు పరిస్థితులను తుంగభద్ర నదీ పరీవాహక ప్రాంత రైతాంగం ఎదుర్కొంటున్నది. గత సంవత్సరం రెండవ పంటకు నీళ్ళులేవని ప్రకటించిన తుంగభద్ర డ్యామ్ అధికారులు ఈ సంవత్సరం మొదటి పంట సగంలోనే చేతులెత్తేశారు. ఈ పరిస్థితి నుండి బయటపడేందుకు తుంగభద్ర ఆనకట్ట నుంచి నీటిని శాస్త్రీయ పద్ధతిలో విడుదల చేసి ఆయకట్టు చివరి భూముల వరకు నీరు అందించాలని, అవసరమైతే ఎగువనున్న భద్ర ఆనకట్ట నుంచి కనీసం 6 టిఎంసిల నీటిని కిందికి వదలాలని బళ్ళారి, సిరిగుప్ప ప్రాంత రైతాంగం వివిధ రూపాల్లో ఆందోళన సాగిస్తున్నారు.

తుంగభద్ర డ్యామ్ లో గత సంవత్సరం అక్టోబర్ చివరికి 50 టిఎంసిల నీరుండగా, ఈ సంవత్సరం 29 టిఎంసిలు మాత్రమే వుంది. 12 టిఎంసిలు తాగునీటికి ఇవ్వాలి వుండగా మిగిలిన 17 టిఎంసిలు రైతాంగానికి డిసెంబర్ చివరివరకు ఇవ్వడానికి సరిపోవని అధికార్లు వాదిస్తున్నారు. తుంగభద్ర కుడికాలువ కింద హెచ్ఎల్సి (హై లెవల్ కెనాల్), ఎల్ఎల్సి (లో లెవల్ కెనాల్)లు వున్నాయి. డ్యామ్ లో సరిపడినన్ని నీళ్ళు న్నట్లయితే హెచ్ఎల్సి క్రింద ఆరునెలలు వరకు పంటలకు నీరందుతాయి. కర్నాటకలోని బళ్ళారి, సిరిగుప్ప ప్రాంతాలకు నేరుగా హెచ్ఎల్సి నీళ్ళు వచ్చినప్పటికీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిధిలో వున్న రాయదుర్గం, బొమ్మనహాళీ తదితర ప్రాంతాలకు పెనకవర్ల డ్యాం ద్వారా నీరందుతుంది. ఎల్ఎల్సి క్రింద ఆదోని తదితర ప్రాంతాలకు నీరందుతుంది. ప్రతి సంవత్సరంలాగే ఈ సంవత్సరం కూడా హెచ్ఎల్సి పరిధిలో మిరప, పత్తి విత్తనాలు, జొన్నలు, కంద, తదితర పంటలు ప్రధానంగా వేశారు. కనీసంగా డిసెంబర్ చివరివరకు నీరు వుంటేగాని పత్తి, మిరపకు పూర్తి దిగుబడి రాదు. కనీసం నవంబర్ చివరివరకైనా నీళ్ళివ్వాలన్న రైతాంగం డిమాండు న్యాయమైనది. దీనికున్న ఏకైక తక్షణ మార్గం భద్ర డ్యాం నుండి కనీసం ఆరు టిఎంసిల నీటిని కిందికి వదలటమే.

భద్ర డ్యాం పూర్తి సామర్థ్యం డెబ్బై ఒకటిన్నర టిఎంసిలు. 14 టిఎంసిలు డెడ్ స్టోరేజి పోగా 47 టిఎంసిలు వున్న నీటిలో 7 టిఎంసిలు తాగునీటికి ఇవ్వాలి వుంది. భద్ర ఆయకట్టు రైతాంగానికి 20 టిఎంసిలు ఇచ్చినా, కనీసం 6 టిఎంసిలన్నా కిందికి వదిలితే రైతాంగం కొంతమేరకైనా పంటలను నిలుపుకోగలుగుతారు. ఈ మొత్తం పరిస్థితిని దృష్టిలో వుంచుకొని చాగనూరు, సిరివర, నీరావరి భూపరిరక్షణ పోరాటసమితి, కర్నాటక రాజ్య రైతు సంఘం సంస్థల ఆధ్వర్యంలో ఆందోళనకు పిలుపునిచ్చారు. 10 రోజులపాటు ఆయకట్టు ప్రాంత గ్రామాలలో విస్తృతంగా (గ్రూపు మీటింగులు) కరపత్రాల ద్వారా ప్రచారం చేసి రైతాంగానికి వాస్తవ పరిస్థితిని వివరించారు. డ్యాం లోకి చేరుకుంటున్న సిల్ట్ మూలంగా నానాటికీ డ్యాముల నీటి సామర్థ్యం పడిపోవడం గురించి, క్యాప్ మెంట్ ఏరియా రక్షణపట్ల కనీస జాగ్రత్తలు తీసుకోని పాలకుల నిర్లక్ష్యం గురించి తాజాగా ఏర్పడిన నీటి ఎద్దడి గురించి వివరించి - తక్షణ, దీర్ఘకాలిక డిమాండ్లను రూపొందించి విస్తృతంగా ప్రచారం చేశారు. ఈ డిమాండ్లతో ప్రభుత్వానికి మెమోరాండంలు ఇచ్చినా స్పందించని పరిస్థితుల్లో 2.11.16న బళ్ళారి జిల్లా కలెక్టరేట్ ముందు ఆందోళన చేపట్టారు. నవంబర్ 2న సుమారు 4 వేల మంది రైతాంగం బళ్ళారి దుర్గమ్మ గుడిసెంటర్ నుంచి డిసి ఆఫీసు వరకు ర్యాలీ నిర్వహించారు. ఈ ర్యాలీలో 120 ఎడ్లబండ్లతో వివిధ గ్రామాల నుంచి వచ్చిన రైతాంగం పాల్గొన్నారు. పైన పేర్కొన్న వివిధ డిమాండ్లను నినాదాలుగా ఇస్తూ పంటలు ఎండిపోకుండా కాపాడాలన్న తమ న్యాయమైన కోరికను నినాదాల రూపంలో ఇస్తూ ధర్నాగ్రహాన్ని ప్రదర్శించారు. ఒక్కసారిగా ఇన్ని ఎడ్లబండ్లు నగరంలోకి రావడంతో ప్రజలూ, ప్రభుత్వ యంత్రాంగం దృష్టి ఇటువైపు పడింది. ప్రదర్శన అనంతరం జిల్లా కలెక్టరాఫీసును ముట్టడించి ఆందోళన చేశారు. అదే సమయంలో అదే స్థలంలో బిజెపి ఆధ్వర్యంలో చేపట్టదలుచుకున్న పోటీ ఆందోళన గురించి రైతాంగం పెద్దగా పట్టించుకోలేదు. జిల్లా కలెక్టర్ రైతాంగంతో చర్యలు జరిపారు. ఆపివేసిన నీటిని తక్షణమే విడుదల చేయటానికి ఒప్పుకున్నారు. నీటిని రైతాంగం సూచించిన విధంగా వృధా కాకుండా శాస్త్రీయ పద్ధతిలో విడుదల చేస్తే నవంబర్ చివరివరకు ఆయకట్టు ప్రాంత రైతాంగానికి తప్పకుండా నీరివ్వ గలుగుతారన్న సూచనను అంగీకరించారు. ఈ హామీతో రైతాంగం ఆందోళనను తాత్కాలికంగా విరమించారు. అనంతరం 5.11.16న జరిగిన ఐసిసి (ఇరిగేషన్ కన్సల్టేటివ్ మీటింగ్)కి రైతుసంఘాల నాయకత్వాన్ని చర్యలకు పిలిచి వారి డిమాండ్ మేరకు నీటిని విడుదల చేస్తున్నట్లు అంగీకరించారు. భవిష్యత్తులో ఇలాంటి పరిస్థితి పునరావృతం కాకుండా శాశ్వత చర్యలు చేపట్టాలని రైతుసంఘాలు డిమాండు చేశాయి. ఈ ఆందోళనకు జడియప్ప దేశాయ్, చాగనూరు మల్లిఖార్జునరెడ్డి, మాధవరెడ్డి తదితరులు నాయకత్వం వహించారు.